

'Knaagdierbestrijding door regels nog lastiger'

Muizenplaag Friesland

11:45 uur. Cursusleider Chiel van der Voort arriveert in het Limburgse Oirlo. Hij maakte 's morgens op kantoor inschrijfflijsten met de licentienummers van de cursisten en hij controleerde zijn te houden presentatie op gewijzigde regelgeving en actualiteiten. Hij brengt twee zaaltjes in orde om in elke ruimte twintig man wegwijst te maken in de nieuwe regelgeving. In één zaal laat collega Stefan Even twintig boeren zien hoe je de verschillende knaagdieren herkent; Van der Voort vertelt intussen over rodenticiden en alternatieven om ratten en muizen te weren. Voor de cursisten betekent deze bijeenkomst een extra aantekening op hun reguliere spuitlicentiepasje. De wet schrijft voor dat boeren vanaf 1 juli dit jaar een vakbekwaamheidsbewijs voor knaagdierbeheersing (KBA) nodig hebben om ratten en muizen te bestrijden met rodenticiden.

Volgens de cursusleider wordt het moeilijker om muizen en ratten te weren, te beheersen of te bestrijden. Juist nu onlangs de veldmuizenplaag in Friesland volgens Van der Voort onbeheersbaar lijkt.

Hermetisch afdichten

13:00 uur. In de Oirlose ontvangstruimte melden akkerbouwers, varkens- en melkveehouders zich bij Van der Voort die de pasjes van de cursisten inneemt. Het dagelijkse werk van Van der Voort bestaat veelal uit teeltbegeleiding. „Het mooiste echter vind ik de afwisseling in mijn werkzaamheden en vooral om mensen iets te kunnen leren”, zegt de jongeling, die deze winter de cursus knaagdierbeheersing geeft.

Naast de twee cursusleiders is er een derde spreker. Dat is Berry van Bergen, een ongediertebestrijder die vandaag klemmen en vallen laat zien. Ook laat hij zien hoe je een stal vrijwel hermetisch kunt en moet afsluiten; 'want als er een pen door een opening past, kan er ook een muis in'.

Van der Voort zegt dat chemische bestrijding rondom bedrijfsgebouwen alleen mag als alternatieven niet werken. „Die alternatieven moet een boer dus niet alleen eerst uitproberen, wij raden hem aan het gebruik ervan ook in een logboek te noteren, omdat de inspectie dit kan komen controleren.” De zaal mort massaal binnensmonds. De deelnemers zien de cursus min of meer als een verplicht nummer, zeker als dit soort administratieve regeltjes er blijkbaar bij horen.

Cultus Agro Advies kondigde al vóór de plaag in Friesland bijeenkomsten aan over het beheersen van ratten en muizen. Chiel van der Voort vertelt voor de dertigste keer sinds oktober hoe varkenshouders de knaagdieren - steeds moeilijker - kunnen bestrijden.

Werkgever: Cultus Agro Advies | Naam: Chiel v/d Voort | Functie: Adviseur knaagdierbeheersing | Datum: 5 februari 2015

Klem met tie-rip

15:00 uur. Dat de zwarte rat steeds vaker voorkomt, heeft volgens de deskundigen te maken met de lastige bestrijding van deze dieren met rodenticiden. Ze eten er zelden genoeg van omdat er veel ander voer te vinden is op een bedrijf. En, omdat deze ratten erg argwanend en kieskeurig zijn, vreten ze niet van het vergiftigde voer. Het is dan beter de ratten te vangen. Zo vormen de door rodenticiden vergiftigde ratten geen gevaar meer op het boerenbedrijf en kan de populatie bovendien niet resistent raken. „Deze schuwe dieren vang je het gemakkelijkst in een klem die er al vóór aanwezigheid van de ratten staat. Met een handigheidje als een tie-rip zie je zónder dat je de doos met daarin de klem hoeft te openen, of je beet hebt”, zegt Van der Voort die het de boeren gemakkelijk wil maken.

Dat je uit voorzorg, ook binnen, geen vergiftigd voer mag neerleggen, is geen van de cursisten bekend. „En zonder de extra aantekening op de licentie mag je de middelen zelfs niet in huis hebben na 1 juli 2015”, zegt Van der Voort. Na een pauze laat hij de zaal schrikken: „Een populatie van 500 bruine ratten vreet in een jaar 5 ton voer.”

Resistentie voorkomen

17:00 uur. Aan het eind van de middag vraagt een varkenshouder uit Venray of zijn leverancier hem de middelen nog wel zal komen brengen. Van der Voort antwoordt niet met ja of nee, maar dat het buitengebruik van rodenticiden moet zijn aangemeld bij de Inspectie Leefomgeving en Transport. „Zonder deze melding mag je de rodenticiden toch niet buiten rondom gebouwen gebruiken, ook niet in een afgesloten lokaas-kist.” Na 1 januari 2017 geldt ook geen overgangsregeling meer; dan mogen bepaalde middelen buiten alleen nog door professionals, op voor buitengebruik gecertificeerde bedrijven en alleen als uiterste redding worden toegepast. De deskundige adviseert de boeren daarom een klem in een kast, „want dat is voordeliger voor de rat, het milieu, de kosten, de hygiëne, de boer zelf en de bestrijding wat betreft resistentie. Je bent er iets drukker mee om er dagelijks langs te lopen, maar zolang je geen populatie van 500 ratten hebt, is het goed te doen.”

Als de cursisten huiswaarts gaan met de belofte dat zij hun pasje, met de KBA-aantekening voor 5 jaar, krijgen toegestuurd, ruimt Van der Voort op. Maandag geeft hij dezelfde cursus, maar dan in een andere provincie. ■